

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200326
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618200326.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú K. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale J. K. XXX, okres B. C., t. č. v Detskom domove B. Y., D. D. T. B. XX, B. Y., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1787/30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky T. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX, okres B. C., t. č. bytom T., V. I., D..O..M., a otca S. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XX, okres L., t. č. bytom T., V. I., D..O..M., za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, so sídlom Tomášikova 5, Liptovský Mikuláš, v konaní o opakovanom uložení výchovného opatrenia, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie:

Maloletá K. J., nar. XX. XX. XXXX s a do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/14/2018 u m i e s t' ň u j e do Detského domova B. Y., D. D. T. B. XX, B. Y., W.: XX XXX XXX.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 05. 02. 2018 správu o priebehu nariadeného výchovného opatrenia a tiež podnet na opakované uloženie výchovného opatrenia - nariadenia pobytu maloletej K. J.Á., nar. XX. XX. XXXX v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej najdlhšie na šesť mesiacov. Svoj podnet odôvodnil tým, že výchovné opatrenie nariadené rozsudkom č. k. 1P/245/2016 - 61 zo dňa 30. 05. 2017 - pobyt maloletej v Detskom domove v B. Y. najdlhšie na dobu šiestich mesiacov v súčasnosti nespĺnilo svoj účel. Maloletá bola v tomto zariadení od 18. 11. 2016 až doposiaľ. Počas víkendov a prázdnin sa zdržiavala u starej matky v K., kde ju rodičia sporadicky navštevovali. Od doby rozhodnutia súdu vo veci sp. zn. 1P/245/2016 dňa 30. 05. 2017 detský domov oznámil, že maloletú uvoľňuje na víkendové pobyty u jej rodičov v T.. Dňa 03. 06. 2017 v rodine zasahovala policajná hliadka, nakoľko rodičia dieťaťa a ostatní členovia rodiny boli pod vplyvom alkoholických nápojov a došlo aj k fyzickým útokom, pri ktorých bol zranený otec maloletej a následne bol hospitalizovaný. Dňa 12. 06. 2017 bola Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zorganizovaná prípadová konferencia za účelom zlepšenia rodinných a sociálnych pomerov s cieľom návratu maloletej do rodinného prostredia. Jej záverom bolo konštatovanie, že neboli splnené podmienky pre návrat maloletej do rodinného prostredia. Pomery v rodine neboli upravené a za bezpečné prostredie pre maloletú je považovaný detský domov. Pri šetreniach v rodine bolo zistené, že v rodine sa často požívajú alkoholické nápoje a v domácnosti nastala len čiastočná úprava prostredia. Dňa 31. 10. 2017 bol s otcom ukončený pracovný pomer, momentálne si privyrába len príležitostnými brigádami. Matka nespĺnila uloženú podmienku - liečiť sa od závislosti na alkoholických nápojoch a zaevidovať sa ako uchádzač o zamestnanie. Matka má dlh na zdravotnom poistení a jediným príjmom rodiny je jej vdovský dôchodok. Na pohovore konanom dňa 29. 01. 2018 obidvaja rodičia súhlasili s opakovaným uložením výchovného opatrenia - pobytu maloletej v detskom domove. Rodičia majú snahu, aby sa maloletá vrátila

domov, ale ich snaha je len v teoretickej rovine. S rodičmi bolo dohodnuté, že v spolupráci s detským domovom bude maloletá uvoľňovaná na víkendy a prázdniny do prirodzeného prostredia rodičov.

2. Uznesením sp. zn. 9P/14/2018 zo dňa 14. 02. 2018 súd na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš začal konanie o opakovanom uložení výchovného opatrenia - nariadenia pobytu maloletej K. J., nar. XX. XX. XXXX v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej najdlhšie na šesť mesiacov, a to umiestnením v Detskom domove B.Ý. Y..

3. Dňa 15. 02. 2018 predložil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd odovzdal maloletú K. J. do starostlivosti Detského domova B. Y.. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 01. 02. 2018 súdu podal správu o plnení účelu nariadeného výchovného opatrenia a súčasne podnet na začatie konania o opakované uloženie výchovného opatrenia. Nariadené výchovné opatrenie v súčasnosti nespĺnilo svoj účel v stanovenom šesťmesačnom období (od 19. 08. 2017 do 19. 02. 2018). Rodičia maloletej majú snahu zlepšiť svoje pomery. Vzhľadom na blížiaci sa koniec lehoty nariadeného výchovného opatrenia navrhol odovzdanie maloletej do starostlivosti detského domova formou neodkladného opatrenia.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

6. § Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

15. Podľa § 37 ods. 3 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

16. Podľa § 37 ods. 8 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal podnet na začatie konania o opakovanom uložení výchovného opatrenia - nariadenia pobytu maloletej v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej najdlhšie na šesť mesiacov. Následne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP). Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza na základe nariadeného výchovného opatrenia (rozsudok č. k. 1P/245/2016-61 zo dňa 30. 05. 2017) v starostlivosti Detského domova B. Y.. Na základe toho nie je potrebné neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 1 CMP nariadiť, aby bolo maloleté dieťa odovzdané do starostlivosti Detského domova B. Y.. Súd tak pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť.

18. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

19. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať na záujem dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty Základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu dieťaťa súd zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa i stabilitu prostredia, v ktorom sa zdržiava. Taktiež pri výchovných opatreniach je vždy prvoradý záujem dieťaťa, pretože v zmysle § 37 ods. 3 ZR môže súd len v záujme maloletého dieťaťa rozhodnúť o uložení niektorého z taxatívne vymedzených výchovných opatrení. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš súd dospel k záveru, že v danej veci môže byť zdravý vývoj a riadna výchova maloletého dieťaťa ohrozená, preto si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

20. Z pripojeného spisu sp. zn. 1P/245/2016 mal súd zistené, že rozsudkom zo dňa 30. 05. 2017, právoplatným dňa 19. 08. 2017, súd dočasne odňal maloletú K. J. z osobnej starostlivosti rodičov a nad maloletou nariadil výchovné opatrenie - pobyt v Detskom domove B. Y. najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 01. 02. 2018 ako aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že toto výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Preto Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na súd podnet na začatie konania o opakované uloženie výchovného opatrenia a následne aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že výchovné opatrenie nariadené rozsudkom č. k. 1P/245/2016-61 zo dňa 30. 05. 2017, právoplatným dňa 19. 08. 2017, sa skončí dňom 19. 02. 2018. Súd mal zo spisu preukázané, že súčasná situácia v rodine dieťaťa (požívanie alkoholických nápojov zo strany rodičov i nedostatok finančných prostriedkov) môže negatívne vplyvať na jeho ďalší vývoj. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš poukázal na to, že neboli splnené podmienky pre návrat maloletej do rodinného prostredia. Za daných okolností súd na základe návrhu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, umiestnil maloletú do Detského domova v B. Y.. Maloletá je v tomto zariadení aktuálne umiestnená (do 19. 02. 2018) a podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je detský domov považovaný za bezpečné prostredie pre maloletú.

22. Záverom súd dodáva, že o opakovanom uložení výchovného opatrenia sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).